خراسان روزنامه صبح ایران
سه‌شنبه ۲۱ خرداد ۱۳۹۸ . ۷ شوال ۱۴۴۰ . شماره ۲۰۱۱۸

شاه‌سلیمان صفوی
(۱۰۷۳-۱۰۲۶ هـ.ش)

فرزند ارشد شاه عباس دوم بود که یک بار به نام شاه صفی و بار بعدی، با نظر منجمان درباری، با نام شاه سلیمان تاجگذاری کرد. در دوران اوزوال صفویه آشکار شد و مردم ایران دچار قحطی و بیماری‌های همه‌گیر شدند. با این حال، به دلیل صدارت شیخعلی خان زنگنه که سیاستمداری صاحب تدبیر بود، سقوط قطعی صفویه تا دوران فرزند سلیمان، شاه سلطان حسین، به تأخیر افتاد.

تاریخ جهان

آیا هیتلر می خواست پاپ را بدزدد؟

حدود ساعت ۲۳ و در سرمای گزنده یک شب زمستانی سال ۱۹۴۴ بود که صدای در بلند شد. آنتونیو نوگارا، پسر مدیر موزه‌های واتیکان در را باز کرد و در کمال شگفتی، کشیش جیووانی باتیستا مونتینی را در برابر خود دید. به گزارش «تاریخ ایرانی»، مونتینی یکی از دو معاون اصلی پاپ وقت و پاپ بعدی، یعنی پاپ پل ششم محسوب می‌شد. مونتینی از نوگارا خواست که فوری پدرش را از خواب بیدار کند. هر دوی آن‌ها با یک چراغ قوه و یک دسته کلید بزرگ به راه افتادند. مونتینی جوان و بارتولومیو نوگارای ۷۶ ساله سه ساعت تمام در ساختمان‌های واتیکان به این سو و آن سو و بارها از پله‌ها بالا و پایین رفتند و کتابخانه مشهور و موزه‌های واتیکان را زیر پا گذاشتند و از کنار زیباترین آثار هنری عبور کردند تا شاید بتوانند پناهگاهی برای پاپ پیوس دوازدهم پیدا کنند؛ زیرا هر لحظه بیم آن می‌رفت که وی ربوده شود و البته، بالاخره پناهگاه و مخفیگاه مناسب را پیدا کردند. اما جزئیات آن چه در آن شب گذشت، سال‌ها بعد، یعنی در ۱۱ مارس ۲۰۱۳، توسط فرزند نوگارا یا همان آنتونیو، در قالب یک کتاب خاطرات مفصل منتشر شد. البته، سال‌ها پیش و در جریان دادگاه جنایتکاران جنگی در نورنبرگ، «کارل فریدریش اتو ولف» (۱۹۸۴-۱۹۰۰) افسر اس‌اس و آجودان هیملر، نخستین بار از این نقشه پرده برداشت و سپس، در سال ۱۹۷۲ و پس از آن که واتیکان در جریان طلب آمرزش برای پیوس، از ولف خواهان ارائه جزئیات شد، این افسر سابق نازی نیز جزئیات کاملی را از طرح ربایش پاپ فاش کرد.

■ **دستور رازآلود**

بر اساس این مدارک و شواهد، ظاهرا هیتلر شخصاً دستور ربودن پاپ را صادر کرده بود. سال‌ها بعد فاش شد که ارتباط مستقیمی میان پیوس دوازدهم و دولت نازی برقرار بوده است. او بعدها در فراری دادن بسیاری از افسران نازی از طریق ایتالیا نقش داشت. اما این که چرا هیتلر دستور ربودن او را داده بود، ظاهراً همچنان به صورت یک راز باقی مانده است.

شاه سلطان حسین چگونه زوال صفویه را رقم زد؟

سودای پیروزی با آبگوشت جادویی!

جواد نوائیان رودسری
info@khorasannews.com

دوران شاه عباس اول، همان‌طور که دوران اعتلای صفویه محسوب می‌شود، سرآغاز انحطاط این دودمان نیز است. شاه مقتدر صفوی که آوازه‌ای عالم‌گیر داشت، برای آن که از شر رقبای تازه به دوران رسیده مصون باشد، آن‌ها را در حرمسراها محبوس می‌کرد و عنان تربیتشان را به دست زنانی می‌داد که هر یک در سودای مادرِ شاه شدن می‌سوختند و برای رسیدن به مقصود، از هیچ اقدامی، حتی قتل کودکان، خودداری نمی‌کردند. در چنین فضای تاریکی، شاهان صفوی بعدی پرورش یافتند تا آن‌چه را شاه عباس اول ساخته بود، ویران کنند و زوال خاندان شیخ صفی‌الدین اردبیلی را رقم بزنند. شاهان صفوی بعدی، افرادی خودخواه، نادان و در عین حال، بی‌خبر از اوضاع و احوال جهان و ناآشنا به فنون و رموز مملکت‌داری بودند و همین مسئله، بر شقاوت شخصیت آن‌ها می‌افزود و سبب‌ساز افول و زوال قدرت صفویه بود. با این حال، در بین شاهان متأخر صفوی، شخصیت، اخلاق و منش شاه سلطان حسین، واپسین شاه این دودمان، در مقایسه با دیگر شاهان صفوی، یک مصیبت تمام‌عیار است.

■ **محصول خالص حرمسرای سلطانی!**

شاه سلطان حسین، پسر بزرگ شاه سلیمان صفوی، در سال ۱۰۷۹ هـ.ق به دنیا آمد. نقل است که شاه سلیمان، پیش از مرگ، به درباریانش گفته بود که اگر طالب زندگی راحت و بی‌دغدغه هستید، پس از من سلطان حسین را شاه کنید و اگر می‌خواهید در محدودیت‌های ناشی از انضباط سخت روزگار بگذرانید، به سراغ مرتضی، پسر دومم بروید! درباریان هم که حال و حوصله شاه منضبط را نداشتند، پس از مرگ سلیمان، یکراست به سراغ سلطان حسین رفتند و او را به شاهی برگزیدند. سلطان حسین تا سال ۱۱۰۵، یعنی تا ۲۶ سالگی، همه اوقات خود را در حرمسرای سلطنتی گذرانده بود؛ چنان که معروف است حتی توانایی نشستن بر پشت اسب را نداشت و از فنون نظامی، کاملاً بی‌بهره بود. مورخان او را با صفاتی همچون راحت‌طلب، بی‌خیال، شهوت‌پرست و خرافاتی توصیف کرده‌اند و این تعابیر درباره او، با توجه به شواهد تاریخی، به هیچ وجه گزافه نیست.

مجلس عیدی دادن شاه سلطان حسین صفوی

■ **پادشاه رمال دوست**

یکی از مصیبت‌هایی که بلای جان حکومت دودمان صفوی شد، اهتمام شاه سلطان حسین به مسائل پیش پاافتاده و علاقه مفرطش به رمالی و طالع‌بینی بود. گاه پیش می‌آمد که برای او میوه‌ای نوبرانه یا به غیر فصل می‌آوردند و شاه لب به آن نمی‌زد تا منجم‌باشی سعد یا نحس بودن تناول آن را تعیین کند و در باب چگونه قاچ کردن میوه و نیز نوع چاقویی که باید میوه با آن برش بخورد، به انداختن اسطرلاب متوسل شود! کار به همین جا ختم نمی‌شد و شاه‌ها لوی صفوی، در بسیاری از مواقع، نظر رمالان و منجمان را بر دیدگاه علما، طبیبان حاذق و دانشمندان ترجیح می‌داد و حاضر نمی‌شد برای مداوای بیماری‌اش، لب به داروهایی بزند که اطبا تجویز کرده بودند، مگر آن که رأی و نظر منجم باشی را بداند. شاردن در سفرنامه خود تصریح کرده است که شاه سلطان حسین، حتی برای مراجعه به پزشک، از منجم‌باشی ساعت سعد و نحس مطالبه می‌کرد؛ گاه این اقدام، بر وخامت حال وی می‌افزود، اما حاضر نبود دست از خرافه‌پرستی‌اش بردارد.

■ **آبگوشت بُزباشِ همایونی**

شاه سلطان حسین در عرصه خرافه‌پرستی، خود را فقط به منجم و رمال محدود نمی‌کرد و گاه شخصاً، دست به نوآوری‌هایی در زمینه رمالی و جادوگری می‌زد! یکی از اقدامات او که شهرت دارد و جنبه طنز آن بر دیگر جوانبش غلبه پیدا کرده، روایت پخت آبگوشت سحرآمیز با دستور العمل ابداعی شاه صفوی است! آبگوشتی که قرار بود به سربازان خورانده شود تا در هنگامه هجوم افغان‌ها به اصفهان، نامرئی شوند و این گونه بر دشمن مهاجم، غلبه پیدا کنند! آبگوشت باید در ظرفی تهیه می‌شد که در آن، دو پاچه بُز نَر با ۳۲۵ غلاف سبز نخود، مخلوط شود و دوشیزه‌ای بر آن اورادی را بخواند که شاه تدوین کرده است. اما این اقدام، تأثیری بر سرنوشت شوم شاه نادان صفوی نگذاشت و با تصرف اصفهان توسط شورشیان افغان، او تاج و تخت را وانهاد و مدتی بعد، توسط اشرف افغان گردن زده شد. شاه سلطان حسین حتی برای دفاع از پایتخت خود نیز، گرفتار اوهام و خرافات بود و می‌خواست با اوراد جادویی، شورشیان را سرکوب کند؛ همان رویکردی که بعدها به مثابه میراثی، در دودمان قاجار نیز، بروز پیدا کرد و اشعاری حماسی را علیه ژنرال پاسکویچ، بر ذهن فتحعلی‌شاه قاجار جاری می‌کرد: «زنم بر فرق پاسکوویچ که دود از پطر برخیزد!» رویکرد شاه صفوی در توجه به خرافات و آمیختن آن با وجوه مختلف زندگی روزمره، باعث گسترش چنین اوهامی در میان مردم شد و جامعه نیز، تحت تأثیر دربار و درباریان، به خرافاتی آلوده شد که به تدریج، به تعطیل شدن دکان عقلانیت انجامید و آغازگر رکودی بود که در این زمینه و به مدت چند قرن ادامه داشت و ایرانیان را از دستیابی سریع‌تر به علوم و فنون کاربردی محروم کرد.

> نقل است که شاه سلیمان، پیش از مرگ، به درباریانش گفته بود که اگر طالب زندگی راحت و بی‌دغدغه هستید، پس از من سلطان حسین را شاه کنید و اگر می‌خواهید در محدودیت‌های ناشی از انضباط سخت روزگار بگذرانید، به سراغ مرتضی، پسر دومم بروید! درباریان هم که حال و حوصله شاه منضبط را نداشتند، پس از مرگ سلیمان، یکراست به سراغ سلطان حسین رفتند و او را به شاهی برگزیدند

> شاردن در سفرنامه خود تصریح کرده است که شاه سلطان حسین، حتی برای مراجعه به پزشک، از منجم‌باشی ساعت سعد و نحس مطالبه می‌کرد؛ گاه این اقدام، بر وخامت حال وی می‌افزود، اما حاضر نبود دست از خرافه‌پرستی‌اش بردارد

■ **منابع:**
انقراض سلسله صفویه ؛ لارنس لکهارت؛ ترجمه مصطفی قلی عماد؛ مروارید؛ ۱۳۶۸
روزگاران؛ عبدالحسین زرین کوب؛ سخن؛ ۱۳۹۶
سیاحتنامه شاردن؛ سرجان شاردن؛ ترجمه محمد عباسی؛ امیر کبیر؛ ۱۳۳۵

تاریخ معاصر

سرنوشت پول های رضا شاه در بانک های انگلیس

زاهدی، سفیر وقت ایران در لندن

غلامرضا منصور رحمانی در سال ۱۲۹۱ شمسی به دنیا آمد. او ابتدا به خدمت نظام پیوست و افسر شد. به گزارش پایگاه مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، رحمانی به دلیل اقداماتش در زمان کودتای ۲۸ مرداد، مدتی را در زندان گذراند و سپس، نظامی‌گری را رها کرد و به فراگیری علم اقتصاد و بانکداری پرداخت. او در سال ۱۳۳۵، به خدمت بانک صادرات درآمد و بعدها، خاطرات خود را با عنوان «کهنه سرباز»، به رشته تحریر درآورد. منصوری که زمانی به عنوان مأمور افتتاح شعبه بانک صادرات در لندن، به انگلیس فرستاده شده بود، درباره سرنوشت پول‌های رضاشاه در خاطراتش می‌نویسد: «در سال ۱۹۶۲ که در انگلستان بانکِ صادرات واحد لندن را تاسیس می‌کردم، یکی از دوستانم که در سفارت کبرای ایران در لندن کار می‌کرد به من گفت: وظیفه اصلی سفیر کبیر وقت، اردشیر زاهدی، ترتیب انتقال پول‌های رضاشاه، به محمدرضا، در بانک‌های انگلستان است. انگلیسی‌ها شرط این انتقال را خرید معادل آن «اسلحه» و پاره‌ای اجناس دیگر از دولت انگلستان قرار داده بودند که بهای آن را بابت ارزی که دولت ایران از لحاظ امتیاز نفت و ... به حساب ریخته بود، مستقیما برداشت کنند و به همین صورت هم توافق شد. جالب بود که سلاح‌های تحویلی دولت انگلستان در آن معامله، سلاح‌های جدید هم نبود. سلاح‌هایی بود مربوط به زمان جنگ‌های ۱۸۷۰، از نوع توپ‌های بدون عایق و دافع «اوخاسیوس» و «اپوخف» که در تیراندازی تغییر مکان می‌دادند. وقتی، این سلاح‌ها به تهران رسید، از ترس این که مبادا افسران آن‌ها را رویت کرده و به شورش بپردازند، توپ‌ها را به فارس فرستادند، با سفارش اکید در محرمانه نگاه داشتن مطلب و در آن جا آن‌ها را در غاری پنهان کردند. در آن موقع دولت به قشقایی‌ها مظنون بود و برای این که از هر جهت و برای همیشه چگونگی معامله و وضع سلاح‌ها مکتوم بماند، «سرلشکر عطاپور» که از سرسپردگان دولت انگلستان بود، مامور شد به فارس برود و مجموعه آن‌ها را منفجر کند؛ که این عمل را به کامل‌ترین وجه، به دستیاری سازمان جاسوسی بیگانگان، به انجام رساند.»

صفحه آرایی
واحد صفحه‌آرایی روزنامه خراسان
سفارش می‌پذیرد
۰۵۱۳۷۰۰۹۳۹۰ layout@khorasannews.com

سرکار خانم
دکتر آرزو افضل شهیدی
موفقیت شما را در آزمون تخصصی زنان و زایمان
که نتیجه تلاش بی وقفه شما می باشد
تبریک می گوییم .
خانواده افضل شهیدی
۹۸۰۳۲۴۲۲/ف

همسر عزیزم
سرکار خانم دکتر سیمین خسروی
موفقیت شما را در آزمون دستیار تخصصی
رشته زنان وزایمان دانشگاه علوم پزشکی مشهد
تبریک عرض می نمایم .
امیداست در پناه حق در تمام امور موفق و موید باشید.
همسر و پسرت علیرضا
۹۸۰۳۲۳۶۲/ف

پذیرش غیرحضوری آگهی های
تبریک، تقدیر و تشکر
پذیرش تلفنی :
۳۷۰۰ ۹۹۹۹
پذیرش تلگرامی :
۰۹۱۵۴۷۱۱۳۰۰
۹۸۰۰۹۳۹۰/م

فرزند دلبندمان
خانم دکتر سیمین اکبری
موفقیت شما را در آزمون دستیاری تخصصی
رشته گوش حلق بینی
در دانشگاه علوم پزشکی مشهد
صمیمانه تبریک می گوییم.
پدر و مادر
سمانه و سجاد اکبری
۹۸۰۳۳۱۷۱/ع

سرکار خانم
دکتر سیمین دخت شفیعی راد
قبولیتان را در آزمون
تخصصی رادیولوژی
که نشان از همت والا بی نظیرتان
می باشد به شما و خانواده محترم
تبریک عرض می نماییم.
برومند- هوشمند- نژادپور
۹۸۰۳۲۶۹۶/ق

سرکار محترمه خانم دکتر درفشی متخصص اطفال
و پرسنل محترم NICU بیمارستان بهلول گناباد
از زحمات شبانه روزی شما ؛ جهت درمان و
مداوای عزیزانمان تقدیر و تشکر می نماییم .
خانواده های آشوری و مهرزاد
۹۸۰۳۳۱۷۷/ش

مفقودی
بدینوسیله اعلام می گردد
پروانه بهره برداری شرکت بافتریس
سپاهان(سهامی خاص) به شماره پروانه:
۱۰۴/۴۷۵۵۹/۱۳۲۹۴۸۰
مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط است.
۹۸۰۳۲۳۰۳/ت

آگهی عمومی
شماره فراخوان : ۳۲۰۳۷۲۳
شماره مجوز وزارت نفت : ۱۳۹۸/۱۵۰۷
خرید خدمات مشاوره حقوقی (نوبت اول)
شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان در نظر دارد انجام خدمات مشاوره حقوقی خود را با مشخصات و شرایط ذیل به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.
نام و نشانی دستگاه مناقصه گزار: شرکت گاز سیستان و بلوچستان به آدرس زاهدان بلوار خلیج فارس نبش خیابان مهارت
۱-شرح مختصر کار :-رفع و رجوع پرونده های حقوقی در دادگاه
-تحصیل زمین خطوط و ایستگاه های مورد نیاز در سطح شهرهای استان
-محل ارائه خدمات: سطح استان
۲-مدت انجام کار : یکسال تقویمی می باشد.
۳-تاریخ دریافت اسناد: از روز چهارشنبه مورخ ۹۸/۰۳/۲۲ لغایت پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۹۸/۰۳/۲۹ * ۴-تاریخ بازگشت اسناد: تا ساعت ۹ صبح روز شنبه مورخ ۹۸/۰۴/۱۵
۵-محل تحویل اسناد: آدرس زاهدان بلوار خلیج فارس نبش خیابان مهارت واحد حراست شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان
۶-تاریخ بازگشایی پاکات : ساعت ۱۰ صبح روز شنبه مورخ ۹۸/۰۴/۱۵
بدین منظور از کلیه شرکتهای مشاوران حقوقی در خصوص فوق دعوت به عمل می آید ضمن ارائه تقاضانامه کتبی به آدرس فوق مراجعه نمایند.
متقاضیان می توانند برای روئیت آگهی به آدرس پایگاه اینترنتی www.nigc-sbgc.ir یا http://mporg.ir نیز مراجعه نمایند.
روابط عمومی شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان
۹۸۰۳۳۰۲۸/ش

آگهی فراخوان مناقصه عمومی
شماره ۹۸-۳-۲۳۶
نوبت دوم
شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در نظر دارد کالای مورد نیاز خود را مطابق جدول زیر از طریق برگزاری مناقصه ی عمومی تأمین نماید

تعداد اقلام	موضوع مناقصه	جمع عددی	شماره تقاضا
۷ قلم	FISHER" LEVEL- TROL MODEL 2500S-249B FISHER" LEVEL- TROL MODEL 2500S-249K DISPLACER FISHER" PRESSURE REGULATORS	۴۲	۰۱-۳۱-۶۰-۹۷۳۶۴۳۵

لذا کلیه شرکت هایی که فعالیت آنها مرتبط با شرح کالای مورد درخواست می باشد می بایست ظرف مدت ۱۴ روز از تاریخ درج آگهی فراخوان با مراجعه به سایت اینترنتی ذیل الذکر، نسبت به استخراج و تکمیل فرم تعهد نامه ارائه کالا مطابق با استاندارد های شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب * و ارسال آن به همراه مدارک و مستندات لازم منطبق با موارد مندرج در جدول ارزیابی کیفی (برای معاملات کمتر از بیست برابر نصاب معاملات متوسط) به آدرس پستی مندرج در فراخوان اقدام نمایند.
فرم پرسش نامه ارزیابی ← مدیریت تدارکات و امور کالا ← مزایده و مناقصه ← WWW.NISOC.IR
کسب حداقل نمره ۶۰ در ارزیابی کیفی جهت تحویل اسناد مناقصه به فروشندگان سازندگان الزامی است.
ضمنا مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۲۵۹،۰۰۰،۰۰۰ ریال می باشد
آدرس پستی: اهواز - کوی قدائیان اسلام (نیوسایه) خیابان شهریور - مجتمع تدارکات و امور کالا - ساختمان ۱۰۲ - اداره تدارکات خرید کالای داخلی - واحد برق و ابزار دقیق - اتاق ۱۰۶ - کد پستی ۶۱۱۳۸-۵۴۵۷۹
تلفن: ۰۶۱-۳۳۴۱-۲۳۷۶۶
درگاه های اینترنتی مرتبط جهت رویت و مطالعه شرایط مناقصه و سایر مشخصات فنی و مقادیر کالا:
WWW.IETS.MPORG.IR / WWW.NISOC.IR / WWW.SHANA.IR
روابط عمومی شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب
شماره مجوز: ۱۳۹۸/۱۴۱۸
تاریخ انتشار نوبت اول: ۹۸/۰۳/۱۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۹۸/۰۳/۲۱
۳۶۱
۹۸۰۳۰۷۲۰/ر